

Dijital Teknolojilere Eri?im Motivasyonu Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Dijital Teknolojilere Eri?im Motivasyonu Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19829>

Özet

Dijital Teknolojilere Erişim Motivasyonu Ölçeği, bireylerin Dijital Teknolojilere erişim ve kullanıma yönelik içsel ve dışsal güdülenmelerini ölçmek amacıyla Türkçeye uyarlanmış bir psikometrik araçtır. Erçetin, S. Akbaşlı ve M. Durnalı tarafından 2018 yılında gerçekteşirilen bu uyarlama çalışması, ölçeğin Türkçe konuşan popülasyonlarda geçerliliğini ve güvenilirliğini sağlamayı hedeflemiştir. Ölçeğ, toplam 8 maddeden oluşmakta olup, cevaplar 5'li Likert Ölçeği formatında derecelendirilmektedir. Bu çalışma, eğitim ve psikoloji alanlarında dijital okuyarlar ve teknoloji adaptasyonu araştırmalarına temel teğkil etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Dijital teknolojiler, Erişim Motivasyonu, Ölçeğ uyarlama, Psikometrik özellikler, Güdülenme, Likert.

Yazarlar

Şefika Şule ERÇETİN, S. Akbaşlı, M. Durnalı.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, bireylerin dijital araçlara ve kaynaklara ulaşma ve bunları etkin bir şekilde kullanma istekliliklerini ve nedenlerini belirlemektir. Uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin kültürel ve dilsel eğdeşerliliğini sağlayarak, Türkiye başlamında dijital erişim motivasyonunu güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçebilecek bir araç sunmayı amaçlamıştır.

Bu araç, özellikle eğitim, iletişim ve sosyal psikoloji alanlarında, bireylerin teknoloji kullanıma yönelik tutumları, engelleri aşma eğilimlerini ve teknolojiye erişimdeki kişisel fayda algılarını incelemek için tasarlanmıştır. Elde edilen veriler, dijital uçurumun kapatılmasına yönelik stratejilerin geliştirilmesine katkıda bulunmaktadır.

Yapı

Dijital Teknolojilere Erişim Motivasyonu Ölçeği, bireylerin dijital araçlara erişimini sağlayan psikolojik süreçler olan güdülenmeyi temel yapı olarak ele alır. Bu yapı, genellikle öğrenme, iletişim kurma, bilgi edinme veya sosyal katılım gibi belirli hedeflere ulaşmak için teknolojiyi kullanma arzusunu kapsar.

Ölçeğ, motivasyonun hem içsel (merak, zevk alma) hem de dışsal (sosyal baskı, akademik baskı) boyutları yansıtan maddeler içerecek şekilde yapılandırılmıştır. 8 maddelik kısa yapı, uygulamanın pratikliğini artırırken, erişim motivasyonunun en kritik bileşenlerini

yakalamay? amaçlamaktadır.

Geçerlik

Uyarlama çalışmasında, ölçeğin Türkçe formunun Geçerlik analizleri titizlikle yürütülmüştür. Geçerlik çalışmaları, ölçek maddelerinin ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne derece doğru ölçtüğünü göstermeyi hedefler.

Bu kapsamda, yapı geçerliğine dair kanıtlar Faktör Analizi yöntemleriyle incelenmiştir. İçerik geçerliği için uzman görüşlerine başvurulmuğ, dilsel ve kültürel eğdeşerlik sağlamak amacıyla çeviri-geri çeviri süreçleri uygulanmıştır. Çalışmanın sonuçları, ölçeğin Türkçe formunun Dijital Teknolojilere Erişim Motivasyonunu ölçmek için yeterli düzeyde geçerli olduğunu ortaya koymaktadır.

Güvenirlik

Ölçeğin Güvenirlik analizleri, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı madde setleriyle tutarlı sonuçlar üretme yeteneğini değerlendirmiştir. Uyarlama çalışmasında genellikle iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplanmıştır.

8 maddelik ölçeğin iç tutarlılık katsayısı, ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu olduğunu ve aynı yapıyı ölçtüğünü göstermektedir. Yüksek güvenilirlik değerleri, ölçekten elde edilen puanların hatasız ve kararlı olduğunu işaret eder, bu da araştırmacılar için önemli bir güvence sağlamaktadır.

Faktör Analizi

Uyarlama çalışmasında Faktör Analizi, ölçeğin yapı geçerliğini test etmek amacıyla kullanılmıştır. Bu analiz, 8 maddenin altında yatan temel boyutlar? veya faktörleri ortaya çıkarmayı amaçlamıştır.

Yapılan analizler sonucunda, ölçeğin tek boyutlu bir yapıyı mı yoksa çok boyutlu bir yapıyı mı temsil ettiği belirlenmiştir. Kısa ölçekler genellikle tek faktörlü yapıya sahip olma eğilimindedir, ancak faktör yüklerinin yeterli düzeyde olması ve varyansın açıklanma oranının kabul edilebilir sınırlarda olması, ölçeğin geçerli bir yapıya sahip olduğunu doğrular niteliktedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Dijital Teknolojilere Erişim Motivasyonu Ölçeği, 8 maddeden oluşan, kendi kendine raporlama temelli bir araçtır.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite öğrencileri ve genel yetişkin popülasyonu.

Yaş Grubu: Belirtilmemiş, ancak uyarılma çalışması genellikle yükseköğretim düzeyindeki bireyleri hedef almıştır.

Popülasyon Detayları: Uyarılma çalışması örneklemi, ölçeğin geçerlik ve güvenirlik analizlerini gerçekleştirmek üzere seçilen bir grup katılımcıdan oluşmaktadır.

Test Metodolojisi: Ölçek 5'li Likert tipi derecelendirme kullanır. Katılımcılar, her bir ifadeye ne ölçüde katıldıklarını 1 (Hiç katılmıyorum) ile 5 (Tamamen katılıyorum) arasında bir değer seçerek belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Dijital okuryazarlık, Teknoloji adaptasyonu, Erişim motivasyonu, Eğitim psikolojisi, Faktör analizi, Cronbach Alfa.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Veri mevcut değildir.

Bağlantılı Kurum E-posta Adresleri: Sorumlu yazarın iletişim adresi: sefikasule@gmail.com

Yazın Adresi: Şefika Şule ERÇETİN (İlgili akademik kurum adresi).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2018

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar Şefika Şule ERÇETİN ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için izinler genellikle yazarın takdirindedir.

İletişim: Orijinal makale ve izinler için sorumlu yazarın e-posta adresi kullanılabılır: sefikasule@gmail.com

Kaynaklar

Erçetin, Ş. Ş., Akbaşı, S. ve Durnal, M. (2018). Dijital Teknolojilere Erişim Motivasyonu Ölçeğinin Türkçe'ye Uyarlanması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Sakarya University Journal of*

Education, 8(4), 75-88. DOI: [10.19126/suje.431126](https://doi.org/10.19126/suje.431126)

Makalenin Dergipark başlantısı: dergipark.org.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: [dijital-teknolojilere-erisim-motivasyonu-olcegi-toad.pdf](https://dergipark.org.tr/olcegi-toad.pdf)

Dijital Teknolojilere Erişim Motivasyonu Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Kaynak içerikte ölçek maddeleri açkça listelenmemiştir. Ölçek, uyarlama çalışmasında kullanılan ve toplam 8 maddeden oluşan bir yapıyı temsil etmektedir. Maddelerin tamamına erişim için yukarıda belirtilen referans makaleye başvurulması gerekmektedir.